

Sestupující Boží Duch

Hošťálková 17. 1. 2021

Písně: 178, 399, 554, skupina ECHO, 685

Čtení z Písma: ev. Jana 1, 19 - 34

Text kázání: ev. Matouše 3, 13 - 17

Milí bratři a sestry,

tento text o Ježíšově křtu bývá čten o nedělích „Zjevení Páně“ - po Novém roce. Slyšíme v něm onu základní křesťanskou výpověď okolo které bylo vedeno v každé době mnoho sporů: Ježíš - Boží Syn a člověk zároveň. Ježíšův křest v Jordáně ukáže k obojímu: Tak prostá a jednoduchá je jeho sláva, tak slavná a nádherná je jeho prostota.

Proto je zvěst toho oddílu evangelia o Ježíšově křtu velmi důležitá také pro nás. Vždyť každý křest, který byl od té doby až podnes v církvi vykonán se vztahuje právě k tomuto křtu Ježíšovu. A jestliže chceme přemýšlet nad křtem Ježíšovým, pak jsme velmi naléhavě vedeni také k tomu, abychom přitom zároveň mysleli na náš vlastní křest, na křty našich dětí, našich vnuků. Co pro nás znamená? Nakolik je pro nás závazný? V jakém smyslu předznamenává náš život, životy našich dětí, vnuků? Jdeme cestou víry, která je určována tímto naším vlastním křtem? Odkazujeme k této cestě také naše potomky? Evangelista Matouš popisuje Ježíšův křest ve třech výpovědích:

1. Na Ježíše sestupuje Boží Duch jako holubice.
2. Otevřelo se nebe.
3. Z nebe promluvil sám Bůh: „*Tohoto jsem si vyvolil*“.

Boží Duch sestupuje na Ježíše jako holubice.

Slovem „duch“ je všeobecně označovaná skrytá síla v našem nitru, která nás řídí a vede. Stává se také, že občas se v nás prolomí jakási hráz a to, co v nás vězelo dobře uschováno, se pak dostává na povrch. Nemusí to pak být nic radostného a hezkého vidět, čeho jsou lidé vlastně schopni. Často se až zalekneme lidí, které známe, nebo jiní se zaleknou nás - jako takové nás ještě neznají.

Často se mezi námi objeví „duch sváru a hašteřivosti“. Mezi lidmi bylo mnohé zničeno pro různé vzájemné spory. Přátelství, které trvalo třeba léta se rozpadlo pro něco malicherného. Lidé se pohádají a pak spolu nemluví, každý se ohání vlastní pravdou o které je skálopevně přesvědčen. Může se mezi námi objevit třeba též obyčejná závist. Dobře vidíme, co dobrého potkalo jiné, ale unikají nám věci, kterými je jejich život obtížen. Základní schéma závisti je velmi jednoduché: Tobě se vede dobře, zatímco mně špatně. Ty si můžeš dovolit všechno, já si musím dobře rozmyslet než za něco vydám korunu. Tobě všechno spadlo do klína, zatímco já se musím neustále starat. Tento „duch závisti“ již mezi lidmi vypůsobil mnoho hořkosti. Tak bychom mohli pokračovat stále dál a hledat, čím se necháváme unášet, co je mým problémem, který se podepisuje na mém vztahu vůči druhým.

Duch Boží přichází ve křtu jako holubice. Sestupuje na Ježíše a na jeho životě se stává zcela zřejmým, jak a co tento Duch působí. Božím Duchem je tvořena a

budována láska i trpělivost, je schopen nás vést k pravdě, pravdivosti a dobrotě. Boží Duch uschopní k odpuštění nepříteli a vede ke stále novému hledání toho, co vede k pokoji. Boží Duch neponechává žádné místo netrpělivosti, chloubě, zlobě, závisti, vzteku, nenávisti.

Ve křtu jistě nedochází k prosté výměně našeho lidského ducha za Ducha Božího. Tak jednoduché to není. Ale ve křtu se Boží Duch jakoby smísí s duchem naším, začne ho brzdit a držet pod kontrolou. Zabraňuje špatným projevům, vede k touze po napodobování a přibližování se Kristovu jednání, vede nás stále znovu k novým začátkům. Takto jedná a chce jednat Boží Duch v nás. Je světlem, které chce prosvěcovat každé temné zákoutí našeho nitra. Tento **„Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. A jsme-li děti, tedy i dědicové - dědicové Boží, spoludědicové Kristovi“** (Řím. 8,16-17).

Otevřelo se nebe.

To je druhá výpověď, kterou evangelista Matouš popisuje Ježíšův křest. Naše dnešní pochopení tohoto slova „nebe“ je jistě odlišné od toho, jak mu rozuměly minulé generace a bibličtí pisatelé. Zdá se, jakoby to byl v našem moderním světě, již cizí, nic neříkající pojem. A přece se člověk k němu jakoby opět vrací - k něčemu tušenému. Nejen ve větě toho, který je šťasten: *„Cítím se jako v sedmém nebi“*; nebo, když se někomu daří zaslechneme: *„ten má nebe na zemi“*. Ale jak často dnes slyšíme - když někdo známý opustí tuto časnost - *„odešel do hasičského, zpěváckého, divadelního, fotbalistického... nebe“*. „Nebe“ zde znamená něco, co nekončí, co je nějak nad námi a patří k plnému životu; a člověk k němu nějak vzhlíží a v něm hledá upokojení své bolavé duše.

Podle svědectví Písma svatého je ovšem tato výpověď daleko hlubší. V řeči o „nebi“ jde o něco, co nejsme schopni jen tak pochopit a zodpovědět, odpověď na ni nám může darovat jen Bůh sám. A Bible nám podává na několika místech svědectví o tom, že On lidem, kteří byli unaveni, zmoženi starostmi, nebo přemáháni strachem, k této naději „otevřeného nebe“ ukázal.

Tak tomu bylo třeba s praotcem Jákobem. Podvedl svého bratra a když pak před ním utíkal a na jednom místě ulehne k odpočinku, má sen, ve kterém uvidí otevřená nebesa. V tomto snu se odehraje určitý děj, ale on v něm především zahlédne to, že stojí v zorném poli Boží lásky a dosáhne upokojení duše (Gen 28,11-22). I pastýři nad Betlémem prožili okamžik, kdy se před nimi otevřelo nebe a oni, ozáření slávou Páně, prožili v této chvíli cosi mimořádného. Náhle jim bylo vše jasné a běží do Betléma k právě narozenému Spasiteli (Lk 2,8). Také Štěpán v poslední chvíli svého života, když jej jeho rozrušení nepřátelé kamenují, pohlédne k nebi a volá: **„Vidím nebesa otevřená a Syna člověka stojícího po pravici Boží“** (Sk.ap. 7,56).

Z vlastní zkušenosti dobře víme, že náš lidský život nemůže být definován jako „nebe na zemi“. Je velmi často namáhavý a únavný, nevyjímaje mnohá zklamání. Do této nepříliš radostné zkušenosti nám poví evangelista Matouš: *„Kde se lidé nechávají pokřtít, tam se nad nimi otevírá samo nebe“*. To znamená: Bůh se, pro Kristovu prolitou krev, spojuje s námi a dává našemu životu nové naděje a perspektivu, která nám bude stačit po celý život. Bude se nám věnovat a nikdy nás neztratí z očí. Doprovází nás na všech cestách, obzvláště tehdy, když se tato cesta stává nesnadnou a těžkou. Proto náš život, spolehleme-li se ve víře na svého Pána, nebude nikdy zcela bez světla a bez naděje.

A nakonec ještě ta třetí výpověď, kterou evangelista Matouš popsal Ježíšův křest. Tou je: **hlas Boží, který zazněl z nebe: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil“**. Lépe vystihuje originál Bible kralická: **„v němž se mi dobře zalíbilo“**.

Bůh má v Ježíši Kristu zalíbení a Ježíš je povolán, vyvolen k tomu, aby tuto zvěst o Božím zalíbení - nejen v něm, milovaném Božím Synu, ale v člověku vůbec (tak to zaznělo již dříve nad Betlémem) - nesl dál do vsí lidské bídy. Nemusíme v evangeliích dlouho listovat, abychom se dočetli, kterým lidem se Ježíš věnoval obzvláště. Byli to ti, od kterých nebylo možné nic čekat, protože nic neměli - chudým, nemocným, postiženým, těm, ke kterým se nikdo nesklonil, také k lidem se špatnou pověstí. Byl nablízku obzvláště těm, kteří nemohli počítat se zalíbením jiných. Tito lidé přijímali jeho láskyplnou službu vděčně.

Ti další mu ovšem dělali potíže: Mocní, kteří s bezbrannými zacházeli podle své libosti; nespravedliví soudci, kteří stáli na straně mocných a pravdu a právo ohýbali, jak se jim zachtělo; ti privilegovaní „majitelé“ Božího království, kteří si počínali jako ti, kteří se nemusí nikomu z ničeho zodpovídat a každého kdo se jim odvážil povědět něco do očí vydávali za hloupého. - Pro toho, kdo si žije sám ke svému blahu a zalíbení je velmi těžké uslyšet Boží hlas a pustit se do zápasu o proměnu svého života.

Pán Bůh nám ve křtu říká: *„Právě v tobě se mi dobře zalíbilo, ty se mi líbíš, jsi mé milované dítě“*. Potřebujeme si to připomínat i vzhledem k našemu vlastnímu křtu. Bůh nás má rád. Přijímá nás i s naším proviněním - takové, jací jsme. Možná nám tato připomínka vlastního křtu a Božího jednání s námi pomůže k tomu, abychom prohlédli a poznali jak máme také my hledět na druhé a jak s nimi jednat - ve vztazích našich, osobních, i na rovině sousedských vztahů, vztahů na pracovišti, nebo také ve společenství sboru.

Boží příslib **dobrého zalíbení v člověku** je pevným bodem, který dodává našemu životu pravou jistotu uprostřed všech nejistot tohoto světa. Nejistot, které jiní připravují nám a my jiným. Byli jsme pokřtěni, vekřtěni v Krista, proto také pro nás platí Boží sdělení: *„Mně se právě v tobě - ve vás - dobře zalíbilo, líbíte se mi, mám vás rád“*. Proto také platí: *„Jste povoláni a vyvoleni k životu, ve kterém se dobře zalíbí také jiným“*.

Amen.